

Asia: VN/22303/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi esitutkintalain, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain ja oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 b §:n muuttamisesta

Esitutkintaa ja syyteharkintaa koskevat muutosehdotukset

1. Asianomistajan yksityisoikeudellisen vaatimuksen selvittäminen

-

2. Rikosilmoituksen kirjaaminen

-

3. Esitutinnan toimittamatta jättäminen ja lopettaminen

-

4. Ilmoitus epäillyn oikeuksista ja kuulusteltavalle tehtävät ilmoitukset

-

5. Esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän yhteistyövelvollisuus sekä loppulausuntomenettely

-

6. Perusteluvelvollisuuden keventäminen

-

7. Yleistiedoksianto erityisen laajoissa rikosasioissa

-

8. Tiedottaminen esitutkinnassa

-

Rikosasioiden tuomioistuinkäsittelyä koskevat muutosehdotukset

1. Tiedoksiantosäätely

-

2. Kirjallinen menettely

-

3. Poissaolokäsittely

-

Ehdotusten vaikutukset ja muut huomiot

1. Onko teillä lisättävää tai huomioita vaikutustenarviointiin?

-

2. Onko teillä huomioita ehdotusten toimeenpanosta tai lakien voimaantulosta?

-

3. Onko teillä muita huomioita luonnoksesta hallituksen esitykseksi?

Oikeusministeriö on pyytänyt Oikeusrekisterikeskukselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeista esitutkintalain, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain ja oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 b §:n muuttamisesta.

Oikeusrekisterikeskus (ORK) huolehtii sakkoihin, menettämisseuraamuksiin, seuraamusmaksuihin ja muihin saataviin liittyvistä täytäntöönpanotehtävistä. Oikeusrekisterikeskus myös käyttää valtion puhevaltaa sen täytäntöön pantavina oleviin seuraamuksiin liittyvissä asioissa.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan erilaisia toimia esitutkinnan, syyteharkinnan ja tuomioistuinkäsittelyn sujuvoittamiseksi. Tavoitteena on mm. antaa oikeusturvaa tehokkaammin ja lyhentää käsittelyaikoja. ORK pitää esitysluonnoksessa kuvattuja tavoitteita rikosprosessin tehostamisesta ja sujuvoittamisesta sekä esitettyjä muutoksia kannatettavina.

Esitysluonnoksessa ei ole arvioitu ehdotettujen sujuvoittamistoimien mahdollisia vaikutuksia esimerkiksi ORK:n täytäntöönpanemien seuraamusten määriin. Koska rikosprosessissa määrättävien seuraamusten osalta täytäntöönpano perustuu automaattiseen tietojen käsittelyyn, voidaan olettaa, että resurssivaikutukset ORK:lle jäävät vähäisiksi.

Laine Eelis
Oikeusrekisterikeskus

Harju Maiju
Oikeusrekisterikeskus